

การเสริมสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรมและ การป้องกัน การทุจริตให้แก่พนักงาน เจ้าหน้าที่และประชาชน

สำนักปลัด งานกฎหมายและคดี
องค์การบริหารส่วนตำบลชัยชุมพล

๑. กฎหมายใหม่

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๒ โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒

• จำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เขตเลือกตั้ง/การได้มาซึ่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

- จำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านละ ๑ คน เขตหมู่บ้านเป็นเขตเลือกตั้ง
- หมู่บ้านใดมีราษฎรตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรไม่ถึง ๒๕ คน ให้รวมหมู่บ้านนั้นกับหมู่บ้านที่มีพื้นที่ติดต่อกัน
- องค์การบริหารส่วนตำบล มี ๑ หมู่บ้าน ให้มีสมาชิก ๖ คน /มี ๒ หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกหมู่บ้านละ ๓ คน / มี ๓ หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกหมู่บ้านละ ๒ คน /มี ๔ หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกหมู่บ้านละ ๑ คน และ ๒ หมู่บ้านที่มีประชากรมากเพิ่มอีกหมู่บ้านละ ๑ คน /มี ๕ หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกหมู่บ้านละ ๑ คน และอีก ๑ หมู่บ้านที่มีประชากรมากที่สุดเพิ่มอีก ๑ คน

• คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามและการกระทำการอันต้องห้ามของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

- นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๓๕ ปี นับถึงวันเลือกตั้ง
- นายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งไม่ครบระยะเวลาสี่ปีก็ให้ถือเป็นหนึ่งวาระ และเมื่อได้ดำรงตำแหน่งสองวาระติดต่อกันแล้ว จะดำรงตำแหน่งได้อีกเมื่อพ้นระยะเวลาสี่ปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง

- ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต้องไม่ดำรงตำแหน่งอื่นในหน่วยงานของรัฐ และเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับหรือให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น หรือมีส่วนได้เสียในสัญญาหรือกิจการที่กระทำหรือจะกระทำกับหรือให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น และคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามอื่นตามกฎหมายเลือกตั้งฯ

• อำนาจหน้าที่และประเภทรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล

- กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย การดูแลการจราจรฯ
- กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่จัดการ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม และการฝึกอบรมให้แก่ประชาชน รวมทั้งการจัดการหรือสนับสนุนการดูแลและพัฒนาเด็กเล็กตามแนวทางที่เสนอแนะจากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา
- กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล จะนำเงินไปใช้จ่ายเพื่อการฝึกอบรมหรือดูงานในต่างประเทศของผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นจะกระทำมิได้ ยกเว้นที่มีข้อตกลงหรือความร่วมมือฯ
- บทเฉพาะกาล กำหนดค้ำคูณการจ่ายเงินขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่จ่ายไปโดยสุจริตและมีหนังสือสั่งการหรือระเบียบกระทรวงมหาดไทยกำหนด

• การสอบสวนและวินิจฉัยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม และการกำกับดูแล มี ๓ กรณี ดังต่อไปนี้

๑. การสอบสวน วินิจฉัยเกี่ยวกับสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
๒. การสอบสวน วินิจฉัยเกี่ยวกับความเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลง
๓. การสอบสวน วินิจฉัยเกี่ยวกับการปฏิบัติการขององค์การบริหารส่วนตำบล

ซึ่งการสอบสวนและวินิจฉัยตามกรณีดังกล่าว เป็นอำนาจของนายอำเภอในฐานะผู้กำกับดูแล เพื่อให้การสอบสวนมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยต้องสอบสวนวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน ทั้งนี้ นายอำเภอสามารถขยายเวลาได้อีกไม่เกิน ๓๐ วัน

๒. ข้อหาหรือคำพิพากษาที่น่าสนใจ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๑๐๘/๒๕๖๐ ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้รับประกันภัยรถยนต์จากนางสาว ร. โดยเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ เวลาประมาณ ๗.๓๐ น. นางสาว ร. ได้ขับรถยนต์คันดังกล่าวไปตามถนนสาธารณะจังหวัดนครปฐม เมื่อถึงบริเวณหมู่ที่ ๑ ตำบลศรีษะทอง ได้ชะลอความเร็วชิดขอบถนนทางด้านซ้ายมือเพื่อหยุดรถ ปรากฏว่าล้อหน้าด้านซ้ายตกลงไปในท่อระบายน้ำริมถนนดังกล่าว ซึ่งเปิดอยู่และชำรุดบกพร่อง ถนนดังกล่าวอยู่ในความดูแลบำรุงรักษาของผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีหน้าที่ดูแลและซ่อมบำรุงให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี หรือมีป้ายบอกเตือนให้ประชาชนผู้ใช้ถนนใช้ความระมัดระวัง แต่ผู้ถูกฟ้องคดีกลับเพิกเฉยไม่ดำเนินการดังกล่าว เป็นเหตุให้รถยนต์ที่ผู้ฟ้องคดีรับประกันภัยไว้ได้รับความเสียหาย ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้รับประกันภัยได้จัดการซ่อมแซมรถยนต์ของนางสาว ร. เป็นเงินจำนวน ๑๗,๒๙๘ บาท และค่าจ้างรถยกลากรถยนต์อีกเป็นเงินจำนวน ๑,๕๐๐ บาท รวมเป็นค่าเสียหายทั้งสิ้น ๑๘,๗๙๘ บาท ในการนี้ผู้ฟ้องคดีรับช่วงสิทธิจากนางสาว ร. โดยมีหนังสือทวงถามให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายดังกล่าวแล้ว จึงนำคดีมาฟ้องให้ชดเชยค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน ๑๘,๗๙๘ บาทพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี

เห็นว่า เมื่อนางสาว ร. ได้ขับรถยนต์ไปถึงบริเวณที่เกิดเหตุในเวลาประมาณ ๗.๓๐ น. ซึ่งเป็นเวลากลางวัน มีแสงสว่างเพียงพอที่จะเห็นสภาพของถนนและรางระบายน้ำพิพาทได้อย่างชัดเจน และนางสาว ร. ได้แจ้งความไว้ว่ารางระบายน้ำพิพาทไม่มีฝาครอบปิดไว้ แต่นางสาว ร. ก็ยังขับรถยนต์คันดังกล่าวเข้าไปจอดบริเวณนั้น โดยมีได้สังเกตถึงความผิดปกติดังกล่าว อันแสดงให้เห็นถึงความประมาทเลินเล่อของนางสาว ร. และแม้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่ารางระบายน้ำที่เกิดเหตุจะมีฝาครอบปิด แต่ในสถานการณ์ปกติทั่วไปบุคคลย่อมไม่ขับรถยนต์ไปยังบริเวณดังกล่าว ดังนั้น ความชำรุดเสียหายของรถยนต์จึงเกิดจากความผิดของนางสาว ร. รวมอยู่ด้วย นางสาว ร. จึงต้องรับภาระในความเสียหายอันเกิดจากความประมาทเลินเล่อของตนด้วย ตามมาตรา ๔๓๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๔๒ ประกอบมาตรา ๒๒๓ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์ในความประมาทเลินเล่อของนางสาว ร. เปรียบเทียบกับพฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิดอันเกิดจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีละเลยต่อหน้าที่ในการบำรุงรักษารางระบายน้ำดังกล่าวให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ในกรณีที่รางระบายน้ำดังกล่าวอยู่ในระดับเดียวกับถนนและมีระยะห่างจากถนนเพียงเล็กน้อยแล้ว จะเห็นได้ว่า หากนางสาว ร. ได้ใช้ความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นผู้ขับรถยนต์โดยทั่วไปจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ในการจอดรถบริเวณที่เกิดเหตุ หรือได้ขับรถบนผิวจราจรซึ่งเป็นทางเดินรถตามปกติแล้ว รถยนต์ของนางสาว ร. ย่อมไม่อาจตกลงไปในรางระบายน้ำพิพาทได้ กรณีจึงถือได้ว่า นางสาว ร. มีส่วนก่อให้เกิดความเสียหาย แก่รถยนต์คันดังกล่าวมากกว่าผู้ถูกฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีจึงควรรับผิดชอบชดเชยค่า

สินไหมทดแทนให้แก่นางสาว ร. เพียงหนึ่งในสามส่วนของความเสียหายทั้งหมดจำนวน ๑๘,๗๙๘ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๖,๒๖๖ บาท โดยให้ชำระแก่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้รับช่วงสิทธิเรียกร้องจากนางสาว ร. ผู้เอาประกันภัยพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๔ เป็นต้นไปจนกว่าผู้ฟ้องคดีจะได้รับค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวครบจำนวน

๓. สารระความรู้ต่อต้านการทุจริต

มาตรการป้องกันการละเว้น การปฏิบัติหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับป้ายโฆษณาบนทางสาธารณะ ตามมติคณะรัฐมนตรี ๘ มกราคม ๒๕๖๒

จากปัญหาการติดตั้งป้ายโฆษณาบนทางสาธารณะ ที่ทำให้บ้านเมืองดูไม่สะอาด และขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยของประชาชน เช่น กีดขวางทางเดินสาธารณะ บดบังทัศนวิสัยในการขับขี่ สุ่มเสี่ยงต่อการได้รับอันตรายจากป้ายโฆษณาที่ไม่ได้มาตรฐาน ขาดความมั่นคง แข็งแรง หรือรูก้าออกมานอกแนวของอาคาร หรือแม้แต่การติดตั้งป้ายโฆษณาที่มีความเข้มของแสงสูงเกินมาตรฐาน หรือภาพเคลื่อนไหว ซึ่งทำให้รบกวนสมาธิต่อผู้ขับขี่ อันก่อให้เกิดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุได้ แม้ว่าการติดตั้งป้ายโฆษณาบนทางสาธารณะเป็นเรื่องที่มีกฎหมายกำหนดเป็นข้อห้ามอย่างชัดเจน แต่ปัจจุบันยังไม่มี การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ซึ่งส่งผลให้ปัญหาดังกล่าวยังคงพบเห็นได้ทั่วไป

เพื่อให้มีการป้องกันการทุจริตเกี่ยวกับการติดป้ายโฆษณาบนทางสาธารณะและการละเว้นการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงเห็นควร เสนอมาตรการป้องกันการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับป้ายโฆษณาบนทางสาธารณะเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติราชการหรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม การจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนอย่างเข้มงวด และเสนอแนะให้มีการปรับปรุง กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริต หรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๓๒ ดังนี้

มาตรการระยะเร่งด่วน

๑.๑ ผู้บริหารในแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรลงพื้นที่ตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่ในสังกัดตามสายการบังคับบัญชา ในการกำกับดูแลเรื่อง การติดตั้งป้ายโฆษณาบนทางสาธารณะ หากเจ้าหน้าที่ที่กำกับดูแลเรื่องดังกล่าวละเลย หรือละเว้น การปฏิบัติหน้าที่ หรือเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ติดตั้งป้ายโฆษณาให้ถือเป็นความผิดวินัยหรืออาญาตามแต่กรณี

๑.๒ ป้ายโฆษณาทุกประเภทต้องมีเลขทะเบียนควบคุมเป็นระบบเดียว ซึ่งสามารถบ่งบอกหมายเลขนั้น หน่วยงานใด เป็นผู้ออกใบอนุญาต หรือกำกับดูแลป้ายโฆษณาในพื้นที่นั้นๆ เพื่อสร้างให้เกิดความเข้มงวดในการกำกับดูแลและจัดระเบียบ ป้ายโฆษณาบนทางสาธารณะ รวมทั้งเป็นข้อมูลในการดำเนินการกับผู้ติดตั้งป้ายโฆษณาผิดกฎหมาย และหน่วยงาน ที่ออกใบอนุญาตผิดกฎหมายด้วย

๑.๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีช่องทางที่เหมาะสมสำหรับแจ้งเบาะแสป้ายโฆษณาหรือสิ่งอื่นใดที่รบกวนทางสาธารณะ หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยอาจใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ อีกทั้ง หน่วยงานนั้นจะต้องมีแนวทางการจัดการที่ชัดเจน และรายงานผลการดำเนินการภายหลังได้รับการแจ้งเบาะแสให้ประชาชน ผู้แจ้งเบาะแสรับทราบด้วย

๑.๔ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดพื้นที่เฉพาะสำหรับการติดป้ายโฆษณาโดยไม่มีค่าธรรมเนียม หรือค่าขออนุญาต โดยรวมเป็นศูนย์กลางในสถานที่ที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่และให้มีการบริหารจัดการที่ดีเพื่อความ เป็นระเบียบเรียบร้อยและลดโอกาส ที่เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์

๑.๕ ในกรณีที่หน่วยงานภาครัฐจัดจ้างให้ภาคเอกชนดำเนินการจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ หรือรณรงค์ เพื่อประโยชน์สาธารณะ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดขนาดมาตรฐานของชื่อหรือสัญลักษณ์ของ บริษัทเอกชนที่ปรากฏบนป้ายโฆษณา ให้มีขนาดตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่ไม่สามารถมองเห็นได้อย่างเด่นชัด หรือดึงดูดความสนใจได้เทียบเท่ากับข้อความ ประชาสัมพันธ์หรือข้อความรณรงค์ที่ปรากฏบนป้ายนั้นๆ เพื่อ ป้องกันการโฆษณาแฝงของภาคเอกชนที่อาจเกิดขึ้น

๑.๖ กำหนดนิยามของคำว่าป้ายโฆษณาให้ชัดเจน รวมถึงกำหนดลักษณะ รูปแบบ และขนาดของ ป้ายโฆษณาให้เป็นแนวทางเดียวกัน เพื่อใช้เป็นมาตรฐานกลางในการควบคุมดูแลเรื่องป้ายโฆษณาในแต่ละ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๗ กำหนดค่ามาตรฐานความเข้มของแสงบนป้ายโฆษณาที่ไม่ก่อให้เกิดอันตรายรวมทั้งกำหนดให้ ป้ายโฆษณาที่มีแสงสว่างในตัวเอง ต้องมีระบบการปรับความเข้มของแสงอัตโนมัติตามแสงธรรมชาติ

๑.๘ ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมการขออนุญาตติดตั้งป้ายโฆษณาให้มีความเหมาะสมกับปัจจุบัน โดย กำหนดกรอบเป็นช่วงอัตรา และให้หน่วยงานที่รับผิดชอบพิจารณาให้เหมาะสมกับพื้นที่ของตน โดยพิจารณา ทั้งจากขนาดของป้าย พื้นที่ที่ติดตั้งป้าย แล้วกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้มีความเหมาะสมกับสภาพความเป็น จริงที่จะเป็นรายได้ของรัฐเพื่อนำมาพัฒนาดูแลรักษา พื้นที่นั้นๆ อย่างเหมาะสม

๑.๙ ปรับบทลงโทษเป็นลักษณะของอัตราค่าปรับ คือ ปรับในอัตราที่สูงขึ้นตามจำนวนครั้งที่กระทำให้ ความผิด ซึ่งหากกระทำผิด เกินจำนวนครั้งที่กำหนด ให้ระงับสิทธิในการติดตั้งป้ายโฆษณาในที่สาธารณะทุก กรณี

๑.๑๐ กรณีไม่ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้ติดตั้งป้ายโฆษณาผิดกฎหมาย ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ผู้ที่ได้รับ ผลประโยชน์จากป้ายโฆษณานั้น เป็นผู้ติดตั้ง เว้นแต่ผู้นั้นจะพิสูจน์ได้ว่าถูกกลั่นแกล้ง หรือไม่มีส่วนรู้เห็นในการ กระทำดังกล่าว

มาตรการระยะยาว

๒.๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดเวทีเพื่อให้ความรู้ทางกฎหมายแก่สมาคมโฆษณา สมาคม คอนโดมิเนียม หรือสมาคม ภาคธุรกิจเอกชนอื่นๆ ในพื้นที่นั้น ซึ่งมีความประสงค์จะติดตั้งป้ายโฆษณาใน บริเวณดังกล่าว เพื่อขอความร่วมมือ และเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับ เจ้าของป้ายโฆษณาได้มีการรับทราบและมีความเข้าใจถูกต้องตรงกัน

๒.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้เครือข่ายประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมใน การแจ้งเบาะแส เกี่ยวกับการติดตั้งป้ายโฆษณาบนทางสาธารณะ เพื่อความสะอาดเรียบร้อยของบ้านเมือง